

Хмельницький національний університет
Факультет технологій та дизайну
Кафедра дизайну

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

перший (бакалаврський)
Освітній рівень

ХУДОЖНЄ ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ ЗА ДЖЕРЕЛОМ ТВОРЧОСТІ - ПТАХ ФЛАМІНГО

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Шифр і назва галузі знань

Спеціальність 022 Дизайн
Шифр і назва спеціальності

Шифр ДРДЗ. 020043.01.02.ПЗ

Виконала: студентка 4 курсу, групи ДЗН-20-1 Анастасія ЗАГУРСЬКА
Підпис

Керівник: канд. техн. наук., ст. викладач Оксана СТРИЖОВА
Підпис

Нормоконтролер: канд. техн. наук, доц. Лариса КРАСНЮК
Підпис

До захисту допускаю:

 Ельвіра БАЗИЛЮК
Підпис

Зав. кафедри дизайну

14 червня 2024 р.

Хмельницький національний університет
 Факультет технологій і дизайну
 Кафедра дизайну
 Освітній рівень перший (бакалаврський)
 Галузь знань 02 Культура і мистецтво
 Спеціальність 022 Дизайн
(шифр і назва)
 Освітня програма Дизайн
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри дизайну
Ельвіра БАЗИЛЮК
 15 лютого 2024р

**ЗАВДАННЯ
 НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Загурської Анастасії
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Художнє проєктування авторської колекції жіночого одягу за джерелом творчості – птах фламінго

Керівник проєкту Стрижова Оксана, канд. техн. наук
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від 15.02.2024 р., № 8.

2. Строк подання студентом закінченої роботи 7 червня 2024 р.
 3. Вихідні дані до роботи: об'єкт проєктування – колекція одягу, тип колекції - авторська, асортимент – жіночий одяг, джерело творчого натхнення – птах фламінго.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

- Вступ
- розділ 1 – Обґрунтування вихідних даних до проєктування колекції
- розділ 2 – Композиційна побудова колекції за джерелом творчості
- розділ 3 – Творча розробка колекції
- Висновки
- Додатки

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Банер художнього проєкту (1,5x1 м)

6. Консультанти розділів роботи

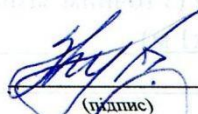
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	за п
-	-	-	
-	-	-	
-	-	-	

7. Дата видачі завдання 15.02.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Пр
1	Вибір тем та формування концепції	15.02-20.02	
2	Аналіз та обґрунтування вихідних даних до проєктування колекції	10.02-05.03	
3	Оформлення розділу 1	16.02-05.03	
4	Збір матеріалів та виконання композиційно розробки колекції за джерелом творчості	06.03-05.04	
5	Оформлення розділу 2	06.03-05.04	
6	Творча розробка колекції жіночого одягу	06.04-25.04	
7	Оформлення розділу 3	06.04-25.04	
8	Формулювання висновків	26.04	
9	Виготовлення виробів колекції	27.04-15.05	
10	Оформлення додатків	16.05-23.05	
11	Оформлення банера художнього проєкту	24.05-30.05	
12	Допуск кваліфікаційної роботи керівником	28.05-30.05	
13	Нормоконтроль кваліфікаційної роботи	5.06	
14	Перевірка на антиплагіат	7.06	
14	Допуск результатів проєктування до захисту	9.09	
15	Рецензування кваліфікаційної роботи	11.06-14.06	
17	Оформлення презентації результатів проєктування, підготовка доповіді	7.06-14.06	
18	Захист кваліфікаційної роботи	19.06	

Студент

(підпис)

Анастасія ЗАГУРСЬКА

Керівник роботи

(підпис)

Оксана СТРИЖОВА

Анотація

кваліфікаційної роботи освітнього рівня «бакалавр» на тему: **ХУДОЖНЕ
ПРОЄКТУВАННЯ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ
ЖІНОЧОГО ОДЯГУ ЗА ДЖЕРЕЛОМ ТВОРЧОСТІ - ПТАХ
ФЛАМІНГО**

студентки групи ДЗН-20-1р Загурської Анастасії.

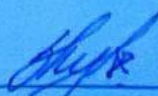
Керівник - канд. техн. наук Оксана Стрижова.

Обсяг пояснювальної записки - 53 с., 34 рис., 4 додатків, 21 джерел

**АВТОРСЬКА КОЛЕКЦІЯ ОДЯГУ, ЖІНОЧИЙ ОДЯГ,
ПОВСЯКДЕННИЙ ОДЯГ, ОЗДОБЛЕННЯ, КОЛІР, РИСУНОК, ПРИНТИ,
ТРАНСФОРМАЦІЯ, ПТАХ ФЛАМІНГО.**

У кваліфікаційній роботі було виконано: характеристику колекції як художньої системи; аналіз джерела творчості; вибір та характеристику асортименту одягу; виконано аналіз сучасного напрямку моди; трансформацію джерела творчості у форми сучасного одягу; розробка варіантів ідей моделей одягу; розробка 6 варіантів колекцій; вибір однієї колекції з п'яти ансамблів, а також виконання у матеріалах одного з них.

07.06.24
(дата)

(підпис)

ЗМІСТ

С

Вступ

.....	5
1 Обґрунтування вихідних даних для проєктування колекції	6
1.1 Характеристика колекції як художньої системи	6
1.2 Аналіз джерела творчості і розкриття художнього образу колекції	7
1.3 Вибір та характеристика асортименту одягу.....	11
1.4 Аналіз сучасного напрямку моди вибраного асортименту.....	13
2 Композиційна побудова колекції за джерелом творчості	17
2.1 Вибір, обґрунтування та стилізація можливих головних композиційних елементів	17
2.2 Вибір та обґрунтування можливих головних композиційних принципів і засобів зв'язку.....	25
2.3 Трансформація джерела творчості у форми сучасного одягу.....	27
2.4 Розробка варіантів ідей моделей одягу.....	28
3 Творча розробка колекції	30

3.1 Розробка	варіантів	ідей	колекцій	
.....				30
3.2 Побудова та обґрунтування кінцевого варіанта колекції				
.....				31
3.3 Композиційний аналіз гармонійності розробленої колекції				
.....				34
Висновки				
.....				37
Перелік джерел посилання				
.....				38
Додаток А Схема трансформації джерела творчості у форми сучасного одягу				
.....				4
1				
Додаток Б Ескізи моделей-ідей одягу				
.....				42
Додаток В Варіанти ідей колекцій одягу				
.....				46
Додаток Г Виготовлений ансамбль одягу				
.....				52
Додаток Д Банер художнього проекту				
.....				53

ВСТУП

Розробка художнього проекту авторської колекції жіночого одягу під девізом «Фламінго» - захоплююча та творча задача, що вимагає вміння поєднувати унікальний дизайн та вишукані тканини. В даному проекті можна поекпериментувати з формами, кольорами та текстурами, щоб відтворити граціозність та вишуканість птаха фламінго. Кожен елемент колекції повинен відображати його естетику: ніжність рожевого пір'я, довжелезні ноги та граціозне

рухливе плавання. Такий проект потребує творчого підходу до кожної деталі та уваги до найдрібніших деталей, щоб створити ефектний та автентичний образ, який вразить своєю унікальністю та красою.

Завданнями, які потрібно виконати для досягнення поставленої мети художнього проектування є:

- виконати характеристику колекції як художньої системи;
- виконати аналіз джерела творчості і розкриття художнього образу колекції;
- виконати вибір та характеристику асортименту одягу;
- виконати аналіз сучасного напрямку моди вибраного асортименту;
- виконати обґрунтування та стилізацію можливих головних композиційних елементів та засобів композиції;
- виконати трансформацію джерела творчості у форми сучасного одягу;
- виконати розробку варіантів ідей моделей одягу;
- виконати розробку варіантів ідей колекцій;
- виконати вибір кінцевого варіанту колекції;
- виконати композиційний аналіз розробленої колекції;
- виготовити ансамбль в матеріалах разом із оздобленням і доповненням; - оформити банер художнього проекту.

Результатом виконання кваліфікаційної роботи є художній проект (банер) та один ансамбль в матеріалах із спроектованої авторської колекції.

1 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИХІДНИХ ДАНИХ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ

1.1 Характеристика колекції як художньої системи

Колекції одягу можна класифікувати за різними критеріями.

Ось стислий огляд основних типів:

1. Перспективні: Відображають новаторські дизайнерські концепції та експерименти зі стилем та матеріалами.

2. Авторські: Створені відомими дизайнерами або брендами, вони відзначаються оригінальним підходом до технологічного крою, деталей та концепції.

3. Промислові базові: Включають в себе основні або базові моделі одягу, які призначені для масового виробництва та споживання.

4. Спеціальні: Розроблені для конкретних груп або подій, такі як спортивний одяг, вечірні сукні для випускного вечора або уніформа для роботи.

5. Сезонні колекції:

Весняні: Легкий одяг з натуральних тканин, яскраві кольори.

Літні: Легкі тканини, відкритий одяг, шорти, купальники.

Осінні: Тепліші матеріали, багатошаровість, приглушені кольори.

Зимові: Теплий одяг, пальта, куртки, светри.

6. Екологічні колекції (Sustainable Fashion):

Одяг з екологічно чистих або вторинних матеріалів, з акцентом на збереження довкілля.

Ці види колекцій демонструють різноманітність підходів до авторського дизайну і виробництва одягу, задовольняючи потреби різних споживачів і враховуючи сучасні тренди та вимоги.

Проблема екології в модній індустрії є серйозним викликом, який включає кілька основних аспектів:

1. Хімічне забруднення;
2. Пестициди;
3. Відходи;
4. Текстильні відходи;
5. Мікропластик

Для розв'язання цих проблем модна індустрія має рухатися в напрямку сталого розвитку, включаючи такі підходи:

Використання екологічно чистих матеріалів.

Впровадження технологій, які зменшують споживання води та енергії.

Зменшення використання токсичних хімікатів.

Підвищення якості одягу, щоб продовжити його життєвий цикл.

Підтримка етичного виробництва та справедливих умов праці.

Підвищення свідомості споживачів про важливість екологічного вибору в моді.

1.2 Аналіз джерела творчості і розкриття художнього образу колекції

Оскільки темою кваліфікаційної роботи є «Художнє проєктування авторської колекції жіночого одягу за джерелом творчості - птах фламінго»

Двадцять-тридцять років тому турбота про довкілля була розвагою для деяких ексцентричних людей. Вони їли пагони бамбука, носили льон в зимку і влітку і намагалися достукатися до всього світу.

«Люди! Наша планета в небезпеці! Якщо ми не змінимо наш підхід до життя, якщо ми не скоротимо використання штучних матеріалів, якщо ми не захистимо нашу воду, тварин і рослини, ми загинемо!»

До них ставилися як до неадекватних, їх не слухали. Іноді їх навіть переслідували. Великий промисловий і торговий капітал вважав, що якщо людство захоче іншого способу життя, то його стабільність опиниться під загрозою. З рештою, це означало менше купувати і більше дбайливого використання. Це означало зміну принципів виробництва та відмову від багатьох корисних технологій.

Сьогодні все змінилося. Тема екології стала однією з найважливіших у світі. З'явилися перші еко-активісти. Більше того, все, що пов'язано з природою та турботою про неї, стало модним. Це і здоровий спосіб життя, і правильне харчування, і позитивне мислення, і зменшення споживання неорганічних речовин та матеріалів. Так народилося поняття «екологічність», тобто те, що не завдає шкоди навколишньому середовищу. Екологічно чисті будинки (рисунок 1.1), компанії, продукти та транспортні засоби. А тепер і екологічно чистий одяг (рисунок 1.2).

Еко-мода один з найперспективніших трендів сучасності. Сьогодні екомоду підтримують модні будинки та дизайнери по всьому світу, в тому числі і в Україні. Якщо ви не хочете відставати, давайте разом подумаємо, який одяг є екологічним.

Рисунок 1.1 – Екологічно чистий будинок

Рисунок 1.2 – Екологічно «чистий» одяг

Одяг класифікується як такий, якщо в процесі виробництва

дотримується один або декілька з наступних принципів

Вбивство тварин, птахів чи комах заради одягу є злочином. Сьогодні все більше людей розуміють це. Екологічний одяг виключає використання хутра, натуральної шкіри, деяких видів шовку, слонової кістки, китового вуса і мохеру (всі ці матеріали отримують шляхом вбивства тварин або зміни їх природного середовища проживання);

Ощадливе використання природних ресурсів. Наприклад, виробництво "брудної" бавовни в бідних країнах використовує воду, еквівалентну кільком містам; уявіть собі, що на одну футболку йде близько трьох тонн чистої прісної води! За найскромнішими оцінками ООН, через десять років половина планети зіткнеться з нестачею питної води. Окрім води, ми також говоримо про захист наших земельних та лісових ресурсів.

Мода в одязі, яка описує птахів, може включати в себе використання легких та повітряних тканин, що нагадують пір'я птахів. Дизайн може включати в себе використання візерунків або вишивки, що натхнені крилами птахів. Кольорова палітра може відображати природні відтінки пташиного оперення, такі як відтінки блакитного, зеленого, червоного або жовтого. Деякі елементи дизайну можуть нагадувати форму або структуру пташиних крил або хвоста. Такий стиль може втілювати легкість, грацію та елегантність, які асоціюються з птахами.

Одяг, який описує птахів, може бути вишуканим та екзотичним. Дизайн може включати в себе використання яскравих кольорів, що нагадують оперення птахів, такі як рожевий, блакитний, зелений або жовтий. Тканини можуть мати легку та повітряну текстуру, що асоціюється з пухнастим пір'ям птахів. Елементи дизайну можуть включати в себе вишивку або аплікації, що натхнені формою та структурою птахів, такі як їх крила, хвости або оперення (рисунки 1.3, а). Деякі деталі можуть нагадувати про грацію та елегантність птахів, такі як об'ємні рюші або плавні лінії. Такий одяг може втілювати екзотичність, жіночність та витонченість, які асоціюються з птахами.

Чоловіча мода може бути вплинута птахами через використання візерунків, кольорів та дизайну, що натхнені птахами. Наприклад, деякі дизайнери можуть використовувати вишивку або принти з образами птахів на сорочках, светрах або куртках (рисунки 1.3, б).

Кольорова гамма одягу може включати в себе відтінки, що нагадують оперення птахів, такі як блакитний, зелений або червоний. Деякі елементи дизайну можуть відтворювати форму та структуру птахів, такі як геометричні візерунки, що нагадують про крила або хвости. Також можуть використовуватися аксесуари, такі

як запонки або галстуки з мотивами птахів. Чоловіча мода, пов'язана з птахами, може втілювати елегантність, стиль та оригінальність, які асоціюються з цими чудовими створіннями природи.

а)

б)

Рисунок 1.3 – Оздоблення одягу:

а) вишивка в жіночому одязі;

б) принт в чоловічому одязі

1.3 Вибір та характеристика асортименту одягу

Жіночий одяг поділяється на святковий та повсякденний:

Святковий одяг - це вишуканий і елегантний одяг, який призначений для особливих подій та урочистостей, таких як вечірки, весілля, випускні вечори або святкові вечери (рисунок 1.4).

Вишукані тканини: Шифон, шовк, мереживо, бархат.

Витончені деталі: Об'ємні сукні, вишивка, пастки, кришталеві прикраси.

Елегантні силуети: Повітряні сукні, облягаючі вечірні сукні, тафтові спідниці, комбінезони.

Яскраві кольори: Червоний, чорний, білий, блакитний, золотий.

Наприклад: Вечірні сукні, коктейльні сукні, вишукані блузки зі спідницями, облягаючі комбінезони.

Рисунок 1.4 – Святковий одяг

Повсякденний одяг - це комфортний і практичний одяг для щоденного використання в різних ситуаціях, від роботи до відпочинку (рисунок 1.5).

Природні тканини: Бавовна, ля, вовна, денім.

Прості силуети: Футболки, джинси, шорти, спідниці-олівці, светри, блузки.

Нейтральні кольори: Чорний, сірий, бежевий, темно-синій, хакі.

Функціональність: Кишені, манжети, застібки-блискавки, регульовані ремені.

На приклад: Джинсові штани, кишенькові сукні, футболки з джинсовими шортами, повсякденні сарафани.

Рисунок 1.5 – Повсякденний одяг

1.4 Аналіз сучасного напрямку моди вибраного асортименту

Яким чином інші дизайнери одягу переносили на одяг характерні риси фламінго? Розглянемо це далі.

«Навіщо чекати особливого приводу для гарної нової сукні?» - запитує Валерія Ковальська у своїй колекції весна-літо 2020 року, досліджуючи ідею усвідомленого гедонізму, котрий вчить перетворювати кожен мить життя на особливий випадок і віддаватися йому цілком (рисунок 1.6).

Рисунок 1.6 – Модель від Valery Kovalska весна-літо 2020

У новій колекції переважають яскраві насичені кольори та унікальні авторські принти. У колекції Valery Kovalska на весну-літо 2020 року її принти присвячені природі, проте один має графічний стиль, а інший — реалістичний. Основним візерунком стала «японська порцеляна», ідею якої вдихнули традиційні гравюри, які дизайнерка перетворила на геометричні форми в поєднанні з ручною вишивкою японським стеклярусовим бісером. Також у колекції використано кадри українського фотографа Ксенії Каргіної, яка для принту сфотографувала зграю фламінго на тлі болівійського вулкану.

Створюючи яскравий, стильний та зручний одяг, Валерія Ковальська підтримує концепцію розумного споживання, де кожен предмет гардеробу може бути використаний для різних ситуацій. Інвестування у високоякісні вироби, які можна носити не лише один раз, є кроком у напрямку гармонії між задоволенням та свідомим підходом до споживання (рисунок 1.7).

Рисунок 1.7 – Модель від Valery Kovalska весна-літо 2020

Одяг, присвячений екзотичним птахам, може бути дуже цікавим та креативним. Ось декілька цікавих фактів:

Фламінго - це популярний мотив у модному дизайні через свою яскравість та екзотичний вигляд. Він часто використовується на одязі, взутті та аксесуарах. Пташині пера також часто використовуються у модному дизайні. Вони можуть бути використані для прикраси одягу, взуття або навіть як аксесуари для волосся. Екзотичні птахи, такі як павичі, тукани та папуги, можуть бути використані як принти на тканинах для створення унікальних та яскравих дизайнів.

Багато дизайнерів спеціалізуються на створенні одягу, який натхненний самими птахами. Наприклад, колекція «Birds of Paradise»

від Christian Lacroix була натхнена різноманіттям кольорів та форм екзотичних птахів (рисунок 1.8).

Рисунок 1.8 - Ескіз моделі «Birds of Paradise» від Christian Lacroix

Екзотичні птахи також можуть бути символами в моді. Наприклад, павичі очі вважаються символом краси та гордості, тому їх можна побачити на багатьох предметах одягу та аксесуарах, які постійно втілюються у модних тенденціях (рисунок 1.9).

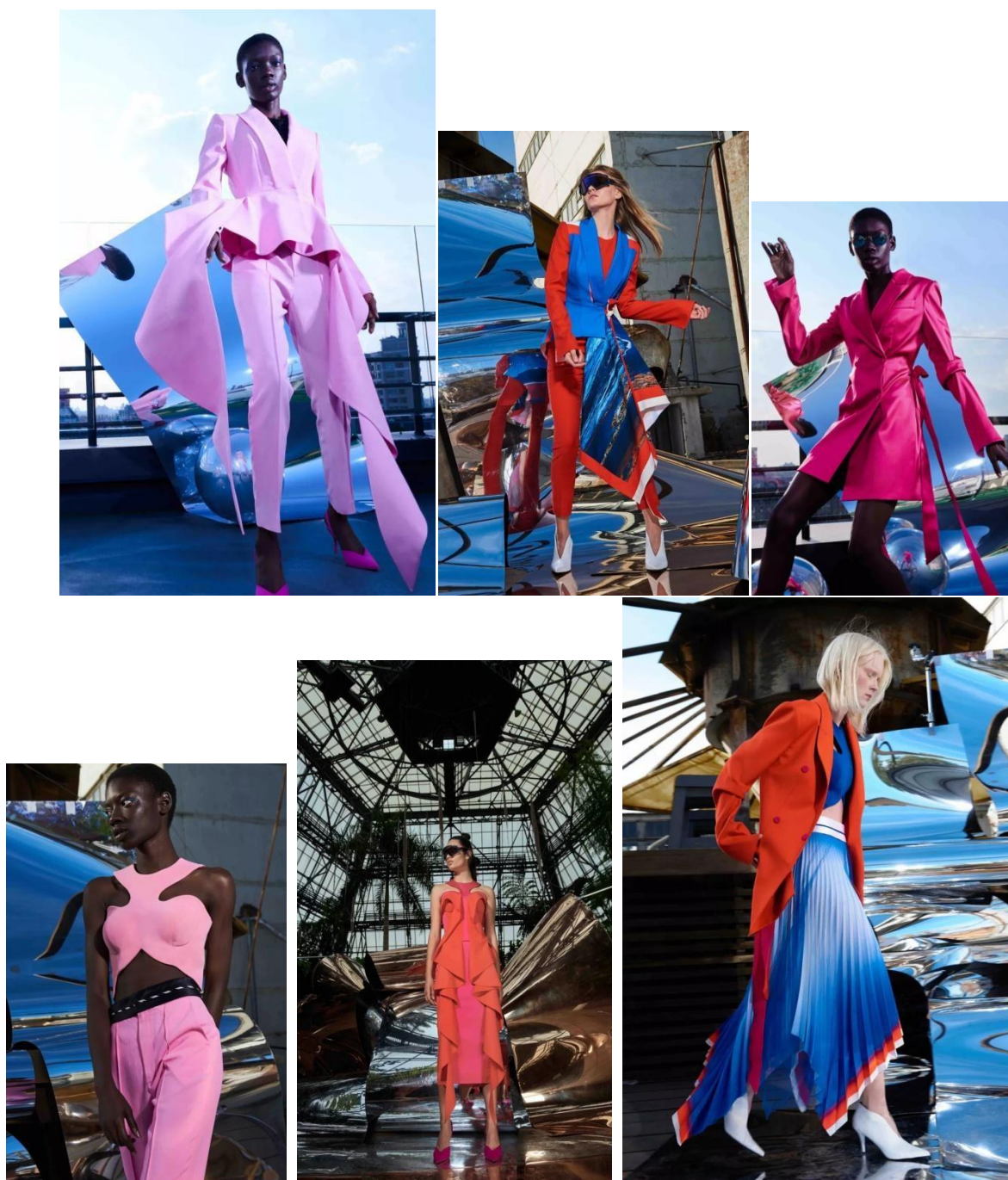

Рисунок 1.9 – Модні тенденції весна – літо

Тому для розроблення моделей одягу для майбутньої колекції одягу також можна використовувати як стилізацію форми тіла фламінго, так і передавати ефект пір'я, все це обов'язково в рожевих тонах.

2 КОМПОЗИЦІЙНА ПОБУДОВА КОЛЕКЦІЇ ЗА ДЖЕРЕЛОМ ТВОРЧОСТІ

2.1 Вибір, обґрунтування та стилізація можливих головних композиційних елементів

Композиційний елемент - це складова частина дизайну або художнього твору, яка сприяє створенню цілісної і гармонійної композиції. В контексті моди і дизайну одягу, композиційні елементи включають різноманітні аспекти, що формують загальний вигляд та стиль виробу. Ось деякі основні композиційні елементи:

-лінія: визначає контури і форми одягу, а також напрямок і рух у дизайні. Наприклад, вертикальні лінії можуть візуально витягувати фігуру, тоді як горизонтальні – розширювати.

-форма: об'єм і силует одягу, який створюється шляхом використання різних конструкційних елементів, таких як шви, виточки, драпірування.

-колір: важливий елемент, який впливає на настрій і сприйняття одягу. Використання різних кольорів і їх комбінацій може створювати акценти, гармонію чи контраст.

-текстура: відчуття поверхні матеріалу на дотик і на вигляд. Текстура може додавати глибини і інтересу до одягу, наприклад, використання гладких або рельєфних тканин.

-пропорції: відношення між різними частинами одягу та їх розмірами. Правильні пропорції допомагають створити гармонійний і естетично привабливий вигляд.

-баланс: розподіл візуальної ваги в дизайні. Баланс може бути симетричним (однаковий з обох сторін) або асиметричним (різний, але врівноважений іншим чином).

-ритм: повторення елементів дизайну (ліній, форм, кольорів) для створення візуального ритму і руху.

-акцент: використання елементів для привернення уваги до певних частин одягу. Це можуть бути яскраві кольори, незвичайні деталі або декоративні елементи.

Ці композиційні елементи працюють разом, щоб створити гармонійний, функціональний і привабливий дизайн одягу.

Для розробки майбутніх виробів авторської колекції композиційний елемент потрібно обирати згідно характерних рис джерел творчості (див. п. 1.2):

- колір;
- силует;
- фатура;
- характер площин;
- оздоблення (рисунок, принт)

Фламініго в моді асоціюється з яскравими і екзотичними кольорами, що нагадують зовнішній вигляд цих красивих птахів.

Основні кольори, натхненні фламініго, включають:

Рожевий: Від блілого пастельного рожевого до насиченого коралового відтінку, цей колір є ключовим елементом у фламініго-стилі.

Помаранчевий: Яскраві відтінки, що нагадують клюв та ноги фламініго, додають енергії та динамізму.

Червоний: Використовується для акцентів і деталей, підкреслюючи яскравість і виразність образу.

Білий: Застосовується для балансу і створення контрасту з більш яскравими кольорами.

Чорний: Використовується для контрастних деталей або аксесуарів, додаючи елегантності та глибини образу.

Мотиви, натхнені фламінго, можуть включати принти з зображеннями птахів, пір'я або абстрактні візерунки, що нагадують їх яскраве оперення.

Отже, для розробки майбутньої колекції одягу було проведено аналіз кольорових рішень моделей, та складено варіанти їх поєднання (рисунок 2.1).

Рисунок 2.1 – Кольорові поєднання для майбутніх моделей одягу

Характер площин, натхненних фламінго, у дизайні одягу відображає яскравість, плавність та елегантність цих птахів. Ось основні аспекти:

Яскраві площини:

- колір: використання яскравих рожевих, помаранчевих та червоних площин для створення вражаючих акцентів.
- принти: великі, сміливі принти з зображеннями фламінго або абстрактні візерунки, що нагадують їх оперення.

Плавні лінії та форми:

- силуети: текучі лінії, що нагадують граціозні рухи фламінго.

Використання хвилястих або асиметричних форм.

- тканини: легкі та повітряні матеріали, такі як шифон, шовк та атлас, що створюють ефект плавності та руху.

Елегантні площини:

- деталі: витончені деталі, такі як мереживо, рюші та плісування, що додають жіночності та елегантності.
- комбінації кольорів: гармонійні поєднання яскравих кольорів з нейтральними, такими як білий або бежевий, для створення збалансованого та вишуканого образу.

Отже, ці елементи разом створюють динамічний і гармонійний дизайн, що відображає граціозність і яскравість фламінго (рисунок 2.2).

Рисунок 2.2 – Стилізація характерних рис джерела творчості через композиційний елемент «фактура»

Оздоблення, натхненне птахом фламінго, включає різноманітні елементи, які відображають яскравість, елегантність і граціозність цих птахів. Ось кілька ідей для такого оздоблення:

Яскраві кольори:

Рожеві відтінки: Використання різних відтінків рожевого, від пастельного до насиченого коралового, для створення яскравих акцентів.

Помаранчеві та червоні деталі: Додавання помаранчевих і червоних елементів, що нагадують клюв та ноги фламінго.

Пір'я:

Декор з пір'я: Використання штучного або справжнього пір'я для оздоблення комірців, манжетів, подолів суконь або спідниць.

Принти з пір'ям: Тканини з принтами, що імітують текстуру та вигляд пір'я фламінго.

Граціозні лінії та форми:

Драпірування: Використання драпірувань та складок для створення плавних, текучих ліній, що нагадують вигини тіла фламінго.

Асиметрія: Асиметричні вирізи та форми, які додають динамізму та елегантності.

Мереживо та аплікації:

Мереживні деталі: Витончені мереживні вставки, які додають ніжності та легкості.

Аплікації: Аплікації у вигляді фламінго або їх пір'я, пришиті на тканину.

Отже, ці елементи оздоблення допомагають створити унікальні та стильні речі, які відображають красу і витонченість фламінго, роблячи одяг яскравим і привабливим (рисунок 2.3).

Рисунок 2.3 – Стилізація джерела творчості через композиційний елемент - оздоблення

Фактура в джерелі творчості, натхненному фламінго, відображає текстурні елементи, які асоціюються з зовнішнім виглядом і

середовищем цих птахів. Ось кілька способів, як це можна реалізувати в дизайні одягу:

Пір'я:

Імітація пір'я: Використання тканин, які нагадують м'якість і легкість пір'я. Це можуть бути тонкі, легкі матеріали, такі як шифон або органза.

Прикраси з пір'я: Декоративні елементи з штучного або справжнього пір'я, нашиті на одяг для створення об'єму і текстури.

Текстура води:

Переливчасті тканини: Використання тканин з блиском або перламутровим відтінком, що нагадують мерехтіння води під сонцем.

Гладкі та хвилясті поверхні: Тканини з хвилястими візерунками або драпіровками, що нагадують рух води.

Кольорова градація:

Омбре та градієнти: Перехід від світлих до насичених відтінків рожевого, помаранчевого або червоного кольорів, які відображають природні кольори фламінго.

Лускоподібна фактура:

Аплікації та вишивка: Використання аплікацій або вишивки, що імітують структуру луски або пір'я, додаючи багат шаровість і текстуру.

Текстильні техніки:

Плісування та драпірування: Створення складок і хвиль, які додають глибини та об'єму.

Принти та орнаменти:

Принти з фламінго: Тканини з зображеннями фламінго, що передають їх граційність і красу.

Отже, всі ці елементи допомагають відобразити природну красу і елегантність фламінго, додаючи глибини та витонченості в творчі роботи, будь то в моді, інтер'єрі або інших видах мистецтва (рисунок 2.4).

Рисунок 2.4 – Стилізація джерела творчості через композиційний елемент - рисунок

Силует, натхненний фламінго, в дизайні одягу може відобразити граціозність, витонченість і динамізм цих птахів. Ось

кілька ідей для створення такого силуету:

Плавні лінії та форми:

Обтічні контури: Силуети з м'якими, плавними лініями, що нагадують вигини тіла фламінго. Це можуть бути сукні або блузи з м'якими драпіруваннями та хвилястими краями.

Асиметричні деталі: Використання асиметричних вирізів, подолів або рукавів для додання динаміки та оригінальності.

Витонченість та легкість:

Звужені талії: Акцент на талії для створення жіночного, витонченого силуету, подібного до стрункості фламінго.

Розкльошені спідниці та сукні: Легкі, повітряні матеріали, що створюють відчуття легкості та руху, як у пір'я фламінго.

Витягнуті форми:

Довгі лінії: Вузькі, подовжені силуети, які нагадують довгі ноги та шию фламінго. Це можуть бути максі-сукні або вузькі брюки.

Вертикальні елементи: Використання вертикальних швів, принтів або декоративних елементів, що візуально витягують фігуру.

Рух та динаміка:

Багатошаровість: Шари легкої тканини, що рухаються при ходьбі, створюючи ефект живого, динамічного силуету.

Фактурні елементи: Використання елементів з пір'я або тканин, що імітують текстуру пір'я, додаючи об'єму та руху.

Яскраві акценти: Використання яскравих кольорів і деталей, що привертають увагу, подібно до яскравого оперення фламінго. Це можуть бути контрастні пояси, манжети або комірці.

Декоративні елементи: Вишивка, аплікації або паєтки, що додають інтересу та підкреслюють витонченість образу.

Отже, ці елементи допоможуть створити унікальні силуети, які відображають граціозність і красу фламінго, роблячи одяг не лише естетично привабливим, а й виразним і динамічним (рисунок 2.5).

Рисунок 2.5 – Стилізація джерела творчості через композиційний елемент – властивості матеріалів

2.2 Вибір, обґрунтування можливих головних композиційних принципів і засобів зв'язку

Обґрунтування головних композиційних принципів і засобів зв'язку в джерелі творчості, натхненному фламінго, може включати наступні елементи:

1. Принцип гармонії та рівноваги

Фламінго, відомі своєю граціозністю і стрункністю, можуть бути використані як джерело натхнення для створення гармонійних і збалансованих композицій.

Гармонія кольору: Використання кольорів, характерних для фламінго (різні відтінки рожевого, помаранчевого, червоного та білого), забезпечує колірну гармонію і єдність в дизайні.

Рівновага форм: Балансування легких, текучих форм з більш жорсткими і структурованими елементами для досягнення візуальної рівноваги.

2. Принцип ритму та повторення

Ритм і повторення можуть бути втілені в дизайні через повторювані мотиви, лінії та форми, натхнені фламінго.

Ритмічні лінії: Використання повторюваних хвилястих або плавних ліній, що нагадують вигини шиї і тіла фламінго, створює відчуття руху і динаміки.

Повторення елементів: Повторення пір'яних мотивів, кольорових градієнтів або силуетів для створення цілісної композиції.

3. Принцип контрасту

Контраст є важливим засобом створення візуального інтересу і виділення ключових елементів у композиції.

Контраст кольорів: Використання яскравих кольорів фламінго в контрасті з нейтральними або темними відтінками для підкреслення окремих частин дизайну.

Контраст фактур: Поєднання гладких, блискучих тканин з текстурованими або матовими матеріалами для створення глибини та об'єму.

4. Принцип пропорцій і масштабування

Пропорції і масштабування відіграють ключову роль у створенні гармонійної композиції, яка відображає елегантність фламінго.

Пропорційність форм: Використання витягнутих, струнких форм, що нагадують тіло фламінго, для створення витончених і елегантних силуетів.

Масштабування деталей: Зміна масштабу пір'яних або декоративних елементів для створення візуального інтересу і акцентів у композиції.

5. Принцип єдності та цілісності

Цей принцип забезпечує цілісність дизайну, де всі елементи гармонійно поєднуються і доповнюють один одного.

Єдність стилю: Дотримання одного стилістичного напрямку, натхненного фламінго, щоб всі елементи дизайну створювали єдину естетичну концепцію.

Цілісність образу: Інтеграція кольорів, форм, фактур і декоративних елементів у цілісний образ, що відображає граціозність і витонченість фламінго.

Засоби зв'язку елементів у композиції

Лінійні зв'язки: Використання плавних, текучих ліній для з'єднання різних частин композиції, створюючи відчуття безперервності і руху.

Колірні зв'язки: Використання однакових або гармонійних кольорів для поєднання різних елементів, створюючи колірну єдність.

Фактурні зв'язки: Поєднання схожих або контрастних текстур для додання глибини і візуального інтересу, забезпечуючи цілісність композиції.

Отже, використання цих композиційних принципів і засобів зв'язку допоможе створити гармонійний, динамічний і естетично привабливий дизайн, натхненний природною красою фламінго.

2.3 Трансформація джерела творчості у форми сучасного одягу

Форма, в цілому, не зникає повністю, але змінюється з плином часу. У період виникнення і розвитку форми костюмів, взуття, аксесуарів та інших виробів, що характеризується внутрішніми коливаннями, пульсуючим розтягуванням, деформацією і зміщенням акценту з однієї деталі на іншу, протягом певного часу форма зникає, на її місці з'являються нові речі з новими якостями.

Сьогодні дизайн розвивається дуже динамічно. Кожен день ми дізнаємося про появу нових винаходів, що володіють практично необмеженими можливостями. Стилізація, тобто художні прийоми, використовувані при створенні того чи іншого твору на основі старих, використання найбільш характерних рис конкретного предмета, в новому художньому контексті;

Принцип натхнення-повна трансформація з руйнуванням структурних зв'язків, джерело яких розпізнається по індивідуальні деталі.

Проаналізувавши форму джерела натхнення і вивчивши її досконально, було вирішено перетворити силует фламінго в форму костюма. При проектуванні нової форми потрібно пам'ятати про підпорядкованості силуету, всіх його деталей і елементів. Єдність природи речей досягається тоді, коли в композиції є зв'язок між цілим і частиною, коли силует вирішено в одному пластичному ключі, а деталі - в іншому. Це показує несхожість деталей. Форма, позбавлена пластичності, виглядає сухою і аскетичною.

Результати перетворення представлені в додатку А.

У результаті трансформації джерела творчості, отримано різних варіантів ідеї одягу, які є основою для подальшого проектування колекції.

2.4 Розробка варіантів ідей моделей одягу

Варіанти моделей трансформації за джерелом творчості фламінго

Натхнення фламінго може бути втілене в різноманітні моделі одягу через використання характерних кольорів, форм, текстур та декоративних елементів, що асоціюються з цими граційними птахами. Ось кілька варіантів моделей, які відображають джерело творчості фламінго:

1. Сукні

Максі-сукня з плісированою спідницею: Плісировки нагадують ніжні пір'я фламінго. Використання рожевих і коралових відтінків створить легкість і романтичний образ.

Сукня-міді з асиметричним подолом: Асиметричність може відображати рух і грацію птахів. Вишивка або апплікації у вигляді пір'я додадуть додаткового шарму.

2. Блузи та топи

Шифонова блуза з воланами: Волани і рюші нагадують пір'я і додають легкості. Вибір м'яких пастельних кольорів підкреслить ніжність образу.

Топ з відкритими плечима: М'які лінії крою ідеально передають плавність форм фламінго. Топ може бути прикрашений принтом з птахами або їх пір'ям.

3. Спідниці

Спідниця-тюльпан: Форма нагадує вигини шиї фламінго, додаючи витонченості. Використання легких тканин ідеально відображає повітряну структуру пір'я.

Спідниця з високою талією і воланами: Волани створюють рух і динаміку, що асоціюється з рухами фламінго. Використання кольорів, таких як рожевий, кораловий або білий, підсилює цей ефект.

4. Верхній одяг

Легке пальто або накидка: М'які тканини, наприклад, кашемір або вовна, ідеально підходять для створення легких і ніжних силуетів. Декоративні елементи у вигляді пір'я або вишивки можуть підкреслити зв'язок з фламінго.

Куртка-бомбер з вишивкою: Вишивка птахів або їх пір'я на спині або рукавах створює стильний і сучасний вигляд, додаючи образу унікальності.

5. Комбінезони

Комбінезон з широкими штанинами: Легкі тканини і вільний крій створюють ефект плавності та легкості, нагадуючи рухи фламінго. Комбінезон може бути виконаний у світлих або пастельних тонах.

Комбінезон з відкритою спиною: Елегантний і витончений дизайн, що підкреслює грацію та ніжність. Додаткові деталі, такі як бретелі з пір'ям або атласні стрічки, підсилять образ.

6. Аксесуари

Шарфи і палантини: Легкі тканини з принтом фламінго або зображеннями пір'я можуть додати вишуканості до будь-якого образу.

Головні убори: Капелюхи з декоративними елементами у вигляді пір'я фламінго створюють яскравий і стильний акцент.

Сумки: Моделі з аплікаціями або вишивкою у вигляді фламінго можуть стати родзинкою образу.

Отже, ці варіанти моделей демонструють, як можна трансформувати джерело творчості фламінго в сучасний одяг, поєднуючи естетичні та функціональні аспекти (див. додаток А). Використання характерних кольорів, форм і текстур, натхненних фламінго, дозволяє створити колекцію, яка відображає грацію, легкість і витонченість цих птахів.

3 ТВОРЧА РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ

3.1 Розробка варіантів ідей колекцій

Для дипломної роботи за обраним джерелом творчості (фламінго) було створено шість варіантів колекції, які найкращим чином роковують його художній образ. У додатку В представлені всі ескізи розроблених колекцій.

Варіанти усіх колекції були розроблені з врахуванням ознак існуючих типів:

- перспективна;
- промислова;
- спеціальна;
- авангардна; - авторська.

Композиційні елементи в колекціях одягу є ключовими складовими, що формують загальне враження і стиль колекції. Вони допомагають створювати гармонію, ритм і єдність у дизайні.

На рисунку В1 представлена авторська колекція з головним композиційним елементом – колір. Колір відіграє ключову роль у створенні емоційного враження та настрою колекції. Монохромні палітри: Використання одного кольору в різних відтінках для створення елегантного і витонченого образу.

На рисунку В2 представлена авторська колекція з головним композиційним елементом - текстура. Текстура створює тактильний і візуальний інтерес, додає глибину та об'єм. Гладкі текстури: Фатин, шовк, атлас, що надають блиску і витонченості.

На рисунку В3 представлена промислова колекція з головним композиційним елементом – колір. Монохромні палітри: Використання одного кольору в різних відтінках для створення

елегантного і витонченого образу. Контрастні поєднання: Використання протилежних кольорів для створення драматичного ефекту. Градієнти та омбре: Перехід від одного кольору до іншого, що додає глибини та динаміки.

На рисунку В4 представлена авангардна колекція з головним композиційним елементом – візерунки та принти. Візерунки та принти можуть бути центральними елементами дизайну, додаючи унікальності та індивідуальності. Флористичні принти: Натхнені природою, додають романтики та свіжості.

На рисунку В5 представлена перспективна колекція головним композиційним елементом є колір та оздоблення у вигляді мережива та принтів, що мають форму відповідні джерелу творчості.

На рисунку В6 представлена спеціальна колекція головним композиційним елементом якої є форма одягу, і оздоблення у вигляді аксесуарів.

3.2 Побудова та обґрунтування кінцевого варіанта колекції

Для того щоб обрати колекцію яка буде як найкраще відображати головну ідею джерела творчості слід спиратися на такі критерії при її визначенні:

Для того щоб обрати колекцію, яка найкраще відображатиме головну ідею джерела творчості, слід спиратися на такі критерії при її визначенні:

1. Відповідність концепції

Ідея та тема: Колекція повинна чітко відображати основну ідею джерела творчості. Всі елементи одягу мають бути логічно пов'язані з тематикою і надихати на задану концепцію.

Творчий задум: Важливо, щоб колекція передавала авторський підхід і унікальне бачення дизайнера.

2. Кольорова палітра

Гармонія кольорів: Вибрані кольори повинні гармонійно поєднуватися і відображати колірну гаму, притаманну джерелу творчості.

Емоційний вплив: Кольорова палітра повинна викликати потрібні емоції та асоціації, пов'язані з джерелом натхнення.

3. Текстура і матеріали

Відповідність фактур: Використані матеріали мають відповідати текстурі і відчуттю, які асоціюються з джерелом творчості.

Якість тканин: Важливо обирати високоякісні тканини, що підкреслюють задум колекції і забезпечують комфорт при носінні.

4. Силует і форма

Гармонія форм: Силуети та форми одягу повинні відображати основні риси джерела творчості.

Актуальність: Силуети мають бути сучасними і відповідати модним тенденціям, зберігаючи при цьому унікальність ідеї.

5. Декоративні елементи

Деталі та оздоблення: Декоративні елементи, такі як вишивка, аплікації, пастки, повинні підкреслювати тему колекції і додавати їй оригінальності.

Пропорційність: Декор має бути в міру, щоб не перевантажувати вироби і не відволікати від загальної ідеї.

6. Пропорції та баланс

Збалансованість елементів: Пропорції між різними частинами одягу повинні бути гармонійними і добре збалансованими.

Акценти: Важливо правильно розставити акценти, щоб привернути увагу до головних елементів колекції.

7. Функціональність та комфорт

Практичність: Одяг повинен бути не тільки естетично привабливим, але й функціональним і зручним для носіння.

Зручність: Важливо враховувати комфорт при носінні і зручність в експлуатації.

8. Інноваційність

Новаторство: Колекція повинна містити нові, свіжі ідеї, що відрізняють її від інших.

Технологічні рішення: Використання нових технологій і матеріалів, що підвищують якість і функціональність виробів.

9. Культурна та естетична цінність

Культурна відповідність: Колекція має відображати культурні аспекти джерела натхнення, якщо вони є важливими для концепції.

Естетична привабливість: Важливо, щоб колекція була візуально привабливою і відповідала естетичним стандартам цільової аудиторії.

10. Ринкова привабливість

Попит: Оцінка ринкового попиту на такі вироби і їх відповідність очікуванням споживачів.

Комерційний потенціал: Колекція повинна мати потенціал для успішних продажів і бути цікавою для цільової аудиторії.

З огляду на ці критерії, було обрано колекцію на рисунку В 2 у додатку

В. Саме ця колекція найкраще відкриває характерні риси джерела творчості. Дана колекція була розроблена за такими критеріями:

- Збережено характерні риси джерела творчості;

Результати аналізу, стилізацію та трансформацію джерела творчості було враховано при розробці;

У колекції відображено індивідуальне авторське бачення.

Асортиментна група – верхній, легкий та нижній одяг, сюди входить такий одяг як:

- Корсетний топ;
- Напівпрозора спідниця з фатину за коліна;
- Трусики сліпи;
- Спідниця до колін;
- Кофта з напівпрозорого фатину та оздоблена пір'ям;
- Корсет оздоблений пір'ям;
- Шорти міні;
- Спідничка з фатину оздоблена пір'ям;
- Розпашна сукня напів прозора з фатину;
- Топ;
- Штани з напівпрозорого фатину та шорти міні.

Оздоблення колекції полягає в тому що основна деталь джерела творчості є пір'я яким ми оздоблюємо цю колекцію.

3.3 Композиційний аналіз гармонійності розробленої колекції

Аналіз гармонійності колекції одягу передбачає оцінку кількох ключових композиційних елементів, які забезпечують цілісність,

баланс та естетичну привабливість. Ось основні аспекти, що потребують уваги:

1. Колірна гармонія

Єдність кольорів: Вибрані кольори в колекції повинні гармоніювати між собою, створюючи цілісний і збалансований вигляд. Колекція має використовувати узгоджені колірні схеми (аналогічні, комплементарні, монохромні) для створення візуальної цілісності.

Кольорові акценти: Використання акцентних кольорів для виділення ключових елементів і деталей, створюючи динаміку і глибину.

2. Формальна гармонія

Силуети та форми: Всі вироби в колекції повинні мати узгоджені силуети та форми, які доповнюють одне одного. Гармонійні силуети створюють єдність та послідовність у всій колекції.

Пропорції та масштаб: Правильні пропорції та масштаб елементів одягу забезпечують візуальну гармонію і баланс між різними частинами виробів.

3. Текстура гармонія

Вибір матеріалів: Використання матеріалів, які доповнюють один одного за текстурою, створює відчуття єдності та завершеності. Поєднання гладких і фактурних тканин може додати інтересу, але важливо, щоб вони гармонійно поєднувалися.

Тактильні якості: Врахування тактильних властивостей матеріалів, що забезпечує комфорт і відповідність стилю колекції.

4. Структурна гармонія

Лінії та деталі: Важливо, щоб всі лінії та деталі, такі як шви, вишивка, аплікації, доповнювали загальний стиль і тему колекції. Вони мають бути узгодженими та підтримувати загальний композиційний задум.

Ритм та повторення: Використання ритму та повторення в дизайні деталей допомагає створити візуальну єдність і зв'язок між окремими виробами.

5. Функціональна гармонія

Практичність та комфорт: Одяг повинен бути не тільки естетично привабливим, але й функціональним та зручним для носіння. Врахування ергономічних аспектів забезпечує гармонійне поєднання краси та зручності.

Відповідність контексту: Колекція повинна відповідати контексту використання, наприклад, враховувати сезонність, призначення (повсякденний, святковий, спортивний одяг) та стиль життя цільової аудиторії.

6. Декоративна гармонія

Оздоблення та прикраси: Використання декоративних елементів має бути гармонійним і підтримувати загальну естетику колекції. Оздоблення не повинно перевантажувати вироби, а навпаки, підкреслювати їхню унікальність і стиль.

Баланс акцентів: Розміщення акцентних деталей повинно бути добре збалансованим, щоб не створювати диспропорцій та зберегти цілісність образів.

Отже, композиційний аналіз гармонійності розробленої колекції показує, що узгодженість кольорів, форм, текстур, деталей та функціональних аспектів є ключовими для створення цієї гармонійної

та цілісної колекції. Грамотне поєднання всіх цих елементів дозволяє досягти гармонії та підкреслити індивідуальне авторське бачення, забезпечуючи колекції високу естетичну цінність.

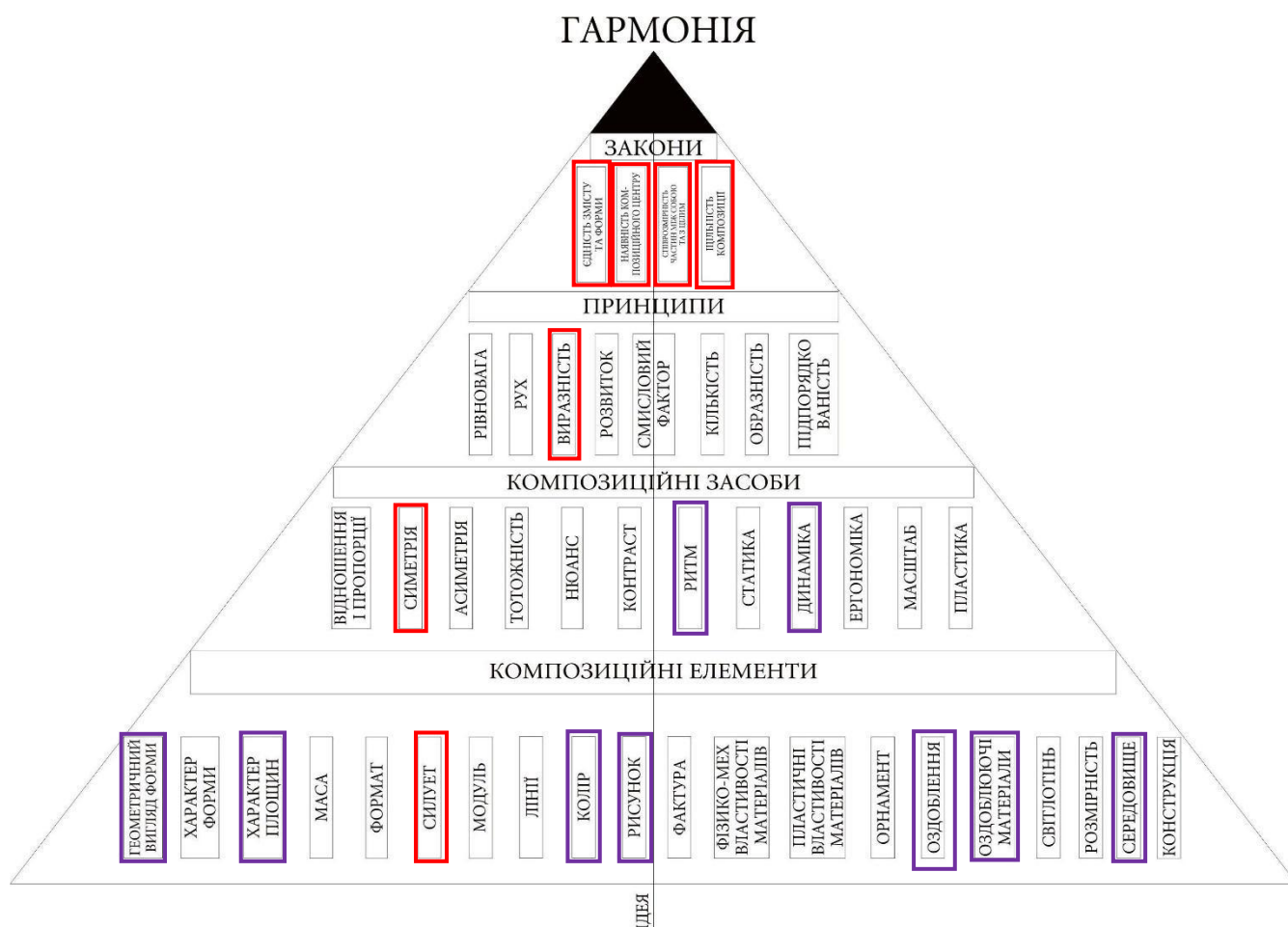

Рисунок 3.1 – Схема створення композиційної гармонії в розробленій авторській колекції жіночого одягу за джерелом творчості – птах фамінго

Отже, в даній роботі художнє рішення авторської колекції жіночого одягу за джерелом творчості – птах фламінго, є гармонія

ВИСНОВКИ

Під час проектування виконано аналіз джерела творчості – птах фламінго та визначено його характерні риси які були інтерпретовані у моделі жіночого одягу. Виконано аналіз сучасного напрямку моди для жіночих святкових суконь і ансамблів.

У процесі розробки авторської колекції жіночого одягу під назвою «Фламінго» вдалося створити унікальний і яскравий продукт, що відображає елегантність, ніжність та красу.

Авторська колекція жіночого святкового одягу складається з 5 ансамблів разом і з оздобленням і доповненнями. Для її створення розроблено 10 варіантів ідей моделей, на основі яких розроблено 6 ескізів колекцій різного призначення. Для цього було опрацьовано стилізацію задіяних композиційних елементів та засобів їх зв'язку, виконано трансформацію форми джерела творчості у форми сучасного жіночого одягу.

Дизайнерське рішення, ідеї та кольорова гама колекції відповідають обраному концепту, який передає символіку та естетичність птаха фламінго. Кожен предмет одягу в колекції виражає неповторність та ніжність, привертуючи увагу до своєї унікальності. Завдяки креативності та таланту, колекція стала виразом вишуканості та естетики, відтінком жіночності та грації.

Виконаний аналіз будови композиції розробленої колекції довів її цілісність та гармонійність.

Її унікальність і здатність виражати власний стиль та індивідуальність кожної жінки робить її особливою. Таким чином,

розробка авторської колекції жіночого одягу під девізом «Птах фламінго» була успішною та ефективною, дозволяючи втілити у життя унікальний концепт та фантазію.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Гармонія. URL: <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/236120/234767> (дата звернення 21.05.2024).
2. Гармонія в дизайні одягу. URL: <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/236120/234767> (дата звернення 26.05.2024).
3. Жіночий одяг святковий та повсякденний. URL: <s://vseosvita.ua/lesson/vydy-odiahu-ta-ioho-vybir-677010.html> (дата звернення 17.05.2024).
4. Ідеї для джерела творчості. URL: <http://surl.li/umtxn> (дата звернення 26.05.2024).
5. Колекції одягу. URL: <http://surl.li/umtyc> (дата звернення 14.05.2024).
6. Композиція в дизайні. URL: https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2023/osnovy_kompozytsiyi_2023.pdf (дата звернення 20.05.2024).
7. Композиція в моделюванні одягу. URL: <https://cptol.if.ua/images/konspekt-z-modelyuvannya-odyahu.pdf> (дата звернення 22.05.2024).

8. Оздоблення одягу. URL: https://tendentsiimodu.blogspot.com/p/blogpage_3849.html (дата звернення 21.05.2024).
9. Проблема екології в модній індустрії. URL: <https://dubhumans.com/vplyv-shvydkoi-mody-na-ekolohiiu-ta-tsinnist-spryiniattiaodiahu/> (дата звернення 14.05.2024).
10. Силует і форма. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-styl-moda-syluetv-odiazi-753018.html> (дата звернення 24.05.2024).
11. Усвідомлений гедонізм: лукбук Valery Kovalska весна-літо 2020 URL: <https://vogue.ua/article/fashion/brend/osoznannyu-gedonizm-lukbuk-valery-kovalskavesna-leto-2020-40905.html> (дата звернення 19.05.2024).
12. Фламінго. URL: <http://surl.li/umtzu> (дата звернення 20.05.2024).
13. Васильєва І. В., Гайдук Л.М. Конструктивне моделювання одягу.
Корсетні вироби : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2008. 110 с.
14. Горбатюк Н., Авілкова Л., Откидач Г. Практичне ескізування одягу :
навч. посіб. Київ : Грамота, 2021. 194 с.
15. Колосніченко М. В., Зубкова Л. І., Пашкевич К. Л. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу : навч. посіб. Київ : ПП НВЦ Профі, 2014. 386 с.
16. Енциклопедія швейного виробництва : навч. посіб. Київ : Саміт-книга, 2010. 968 с.
17. Колосніченко М. В., Процик К. Л. Мода і одяг. Основи проектування і виготовлення одягу : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2011. 238 с.

18. Кулешова С. Г. Колір в художньому проєктуванні одягу : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2016. 395 с.
19. Меленюк Т. В. Основи композицій : навч. Посіб. Київ : КНУТД, 2020. 84 с.
20. Пашкевич К. Л., Баранова Т. М. Конструювання дитячого одягу : навч. посіб. Київ : НВЦ Профі, 2012. 326 с.
21. Малинська А. М., Пашкевич К. Л., Смирнова М. Р., Колосніченк О.В. Розробка колекцій одягу : навч. посіб. Київ : ПП НВЦ Профі, 2014. 140 с.

